

Гледајући трејлер за нови филм Срђана Драгојевића „Парада“, нисам добио жељу да погледам овај филм, али је у мом духу остао веома непријатан утисак изазван просташтвом рекламног плаката за исти који својом референцијом на једно од највећих уметничких дела људске историје у мени изазива само згражавање. У исто време плакатом се вређају и моја национална осећања.

Да је просташтво, недостатак доброг укуса и неоригиналност у уској вези са опусом Срђана Драгојевића, може се видети и из наставака култног филма „Ми нисмо анђели“ који обилују простачким речником и хумором који у тој концентрацији није својствен ни најсировијим припадницима друштва. Трећи део филма „Ми нисмо анђели“ покушао сам да одгледам, али је филм и поред високог техничког квалитета, који одликује новија Драгојевићева остварења, једноставно незанимљив. Други део комерцијално успешне трилогије „Ми нисмо анђели“ јесте, као што је познато, школски пример значења речи плагијат. Како сам амерички филм „Изван контроле“ (1989) имао прилике да гледам деведесетих година, када сам касније погледао Драгојевићеву копију, био сам шокиран чињеницом да су прекопиране читаве сцене, а не само заплет.

Међутим, највеће изненађење у вези са овом трилогијом сам доживео нешто касније. Једном приликом сам разговарао о домаћим филмовима са великим познаваоцем ове уметности. Изразио сам своје мишљење да је штета што је други део филма „Ми нисмо анђели“ плагијат, с обзиром на оригиналност првог дела. Поменути господин ми је указао на то да се варам и да је први део плагијат једног француског филма чији назив нисам запамтио. С тим господином нисам у контакту, па тај навод не могу поткрепити, али се надам да то може учинити неки од читалаца овог текста. Ако је ово истина, може се приметити једна константа у Драгојевићевом опусу, а то је неоригиналност.

Иако као сценариста потписује сва три дела трилогије, први део је изгледа плагијат, други сигурно, а трећи, најлошији наставак је стварно Драгојевићев.

„Лепа села лепо горе“ је настао по истинитом догађају које је у часопису „Дуга“ у виду чланка објавио новинар Вања Булић. Булићев чланак је много занимљивији од филма и како сам најпре читао чланак, а затим гледао филм, био сам помало разочаран филмом. Дакле, Драгојевић је екранизовао нешто проверено, па у овом класику деведесетих и поред техничког квалитета, који Драгојевићев филмови несумњиво поседују, опет нема

оригиналности. „Свети Ћорђе убија аждаху“ јесте слабашан филм (мада морам да истакнем одличну глуму Лазара Ристовског) и поред тога што је настао на основу истоимене популарне позоришне представе Душана Ковачевића.

Када се узме у обзир каква фантастична дела седме уметности су настала на основу дела овог писца, онда се ово Драгојевићево остварење може сматрати великим неуспехом. Неки од најбољих домаћих филмова свих времена попут „Ко то тамо пева“, „Маратонци трче почасни круг“, „Балкански шпијун“, „Сабирни центар“ настали на бази Ковачевићевог књижевног опуса сведоче о овој чињеници. Поред Драгојевићевог остварења једини режисер који није постигао велики успех у екранизовању дела Душана Ковачевића је сам Душан Ковачевић. Иако изузетан књижевник, показао се као просечан режисер у свом филмском првенцу „Професионалац“.

Једини успешан филм Срђана Драгојевића на који полаже сва права је „Ране“ настао као ангажовани филм против режима Слободана Милошевића.

Е сад, зашто је било важно указати на неоригиналност и склоност ка просташтву и неукусу у Драгојевићевом опусу? Па, зато што плакат за филм „Парада“ не одудара од тих тенденција. Иако можда није сам Драгојевић аутор овог плаката (ипак га је Драгојевић одобрио), овај је у складу са духовним карактеристикама режисера а то су неоригиналност и просташтво. Неоригиналност се види у томе што се уместо нечег новог за филмски плакат узима једно од највећих дела уметности уопште- „Стварање Адама“. Микеланђелово дело највећу вредност поседује управо у оригиналности којим је представљена библијска тема човековог стварања. Ова тема је, иначе, већ коришћена у Србији за кампању побољшања услова живота за животиње „Бео-зоо врта“ у којој се додирују човекова и мајмунска рука. Иако неоригинално, ипак веома дирљиво и хумано.

Сада због плаката за филм „Парада“ када помислим на Микеланђелово дело, мени лично омиљено дело сликарства уопште, не могу да избацам из главе ову Драгојевићеву простоту. Овај интелектуални радник је постао модерни културни вандал коме ништа није свето и својим просташтвом загађује духовни простор других људи.

Оно што је иронија у вези са свим поменутих је чињеница да је највеће дело најзначајнијег уметника хомосексуалца духовно оскрнављено у име заштите ЛГБТ популације. Мени лично су сумњиви Драгојевићеви мотиви поводом његовог уметничко-политичког ангажмана у вези са заштитом права сексуалних мањина. Човек

који је, поред осталог, градио каријеру на критици Милошевићевог режима је постао члан СПС-а који и даље баштини личност и дело Слободана Милошевића.

До сад сам се бавио скрнављењем светског културног наслеђа, а сада ћу се укратко осврнути на вређање мог националног достојанства. На плакату једна рука показује симбол мушког полног органа другој руци која има три раширена прста, што је постао неформални српски симбол. Како да се осећам поводом тога, с обзиром на то да сам Србин и то у Србији, а ово је филм српске филмске елите? Увређено и немоћно. Жао ми је што немам новца (последница вођства српске политичке елите) да узмем адвоката, платим таксе и тужим ауторе плаката због претрпљеног душевног бола. Разумем што морам да трпим неправде и увреде нанесене мом народу од стране великих сила, али ми најтеже падају увреде такозване српске „Елите“. Политичка „елита“ нас је учинила сиромашним, а једнако корумпирана интелектуална „елита“ филмских радника нас унижава продукцијом остварења у којима можемо да гледамо зле Србе и добре Западњаке („Људски зоо“ 2009, (играју српски глумци), „Шишање“ 2010 (Приказано енглеским парламентарцима да виде какво зло постоји у Србији), „Како су ме украли Немци“ 2011 (добар Немац и много злих Срба различитих политичких опредељења) итд.).

Зашто не сниме неки филм о заштити ратних злочинаца несрпског порекла, о систематском кршењу људских права на Космету, држави коју су створили и за њу су одговорни Западњаци, о масовним гробницама, делу западњачких штићеника у Либији - на пример „Сирт једна прича“, о томе да НАТО пилоти убице цивила никоме не одговарају? Или бар о томе какво сиромаштво постоји као директан производ домаћих политичара, рецимо могао би такође да се зове - „Шишање“ јер нас третирају као стадо оваца које треба искористити, или о томе како се спољни дуг претворио од девет милијарди евра на почетку мандата ове владе у 14 милијарди на крају ове године, или причу о просечном младом човеку који хоће да нађе добар посао, а нема везу, или о предузетнику који није повезан са политичарима који мора да плати обавезе држави, а држава му дугује и онда заврши на улици и почне да дилује нешто. Наравно, такве филмове наши филмски радници не снимају, и то из једног једноставног разлога - за то нико неће да их плати.